

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОЛЕДЖ НАФТОГАЗОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ІНЖЕНЕРІЇ ТА
ІНФРАСТРУКТУРИ СЕРВІСУ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

V НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Перспективи розвитку коледжів
та їх роль у здобутті
вищої освіти»***

Збірник тез доповідей
(Частина I)

Підписано до друку 27.03.2018р.
Формат 60х84/16. Ум. друк. арк.4.5.
Наклад 70 прим. Замовлення № 1161.
Надруковано РВЦ «Технолог»

Одеса
2018

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Тришин Федір Анатолійович Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Одеської національної академії харчових технологій, к.т.н., доцент

Заступник голови (координатор):

Глушков Олег Анатолійович В.о. директора коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович Директор навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ, к.ф.-м.н., доцент

Єпур Ольга Сергіївна В.о. директора коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Коваленко Анатолій Володимирович Директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович В.о. директора механіко-технологічного коледжу ОНАХТ

Риженко Людмила Дмитрівна Методист вищої категорії навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Секретар оргкомітету:

Березовська Людмила Віталіївна Завідуюча відділенням технологіко-економіки коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ

ЗМІСТ

I	СУЧАСНА МОДЕЛЬ КОЛЕДЖУ: ОСВІТНЯ, НАУКОВА, МЕТОДИЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	5
	Інноваційна педагогічна діяльність як механізм забезпечення якості вищої освіти	5
	<i>І.В. Черненко, викладач-спеціаліст, КНТІС</i>	
	Сучасна модель коледжу: освітня, наукова, методична та інноваційна діяльність	6
	<i>Ю.В. Деде, викладач-спеціаліст, КНТІС</i>	
	Перспективи розвитку коледжів та їх роль у здобутті вищої освіти	8
	<i>Н.Б. Тирищук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, КПАІТ</i>	
	Впровадження інноваційних технологій навчання — основа підготовки сучасних спеціалістів	10
	<i>Т.Ю. Кирилова, викладач вищої категорії, МТК</i>	
	Перспективи організації та розвитку прикладної науки коледжів у сучасних умовах	12
	<i>В.Л. Бакулевський, викладач вищої категорії, МТК</i>	
	Деякі міркування про сучасну модель підготовки бакалаврів інженерного спрямування	14
	<i>К.В. Резник, к.т.н. доцент ОНАХТ, П.П. Литвиненко, викладач вищої категорії, А.А. Зобов, викладач вищої категорії, МТК</i>	
II	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ	16
	Забезпечення якісного складу педагогічних та науково-педагогічних кадрів у коледжах	16
	<i>Ю.Ю. Суліма, к.т.н., викладач вищої категорії, ОТК</i>	
	Забезпечення якісного складу науково-педагогічних та педагогічних кадрів	18
	<i>М.М. Іванова, викладач другої категорії, ОТК</i>	
	Забезпечення якісного складу педагогічних кадрів: модель сучасного викладача коледжу	19
	<i>О.В. Волинчук, викладач другої категорії, КНТІС</i>	
	Забезпечення якісних педагогічних та науково-педагогічних кадрів	21
	<i>Д.І. Леонова, к.б.н., викладач-спеціаліст, КНТІС</i>	
	Сучасні системи підвищення кваліфікації викладачів коледжу	23
	<i>О.А. Осіння, викладач першої категорії, КПАІТ</i>	
	Актуальні завдання якісного кадрового забезпечення коледжу	25
	<i>Р.В. Стоянова, викладач вищої категорії, О.П. Ксендзенко, викладач вищої категорії, С.П. Глузук, викладач II к., КПАІТ</i>	

Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу	32
<i>К.С. Ігнат'єва, викладач вищої категорії, МТК</i>	
Професійна культура викладача	34
<i>Є.І. Колесник, викладач вищої категорії, МТК</i>	
Сучасна модель коледжу.	
Комунікативна компетентність у системі людських стосунків	36
<i>В.В. Ольховська, викладач вищої категорії, МТК</i>	
Техніка організації і проведення методичних заходів	38
<i>Т.О. Омельченко, методист</i>	
<i>Л.В. Мельник, викладач-методист вищої категорії, МТК</i>	
Психолого-педагогічна модель сучасного викладача вищої школи як основа змісту освітньо-професійних програм підготовки фахівців.....	39
<i>Л.В. Березовська, викладач вищої категорії, КНТІС</i>	
ІІІ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	43
Академічна доброчесність – запорука якісної освіти	43
<i>І. В. Каменчик, викладач другої категорії, МТК</i>	
Академічна доброчесність в історичній ретроспективі	45
<i>С.А. Мельничук, викладач другої категорії, КНТІС</i>	
Дослідження рівня академічної доброчесності серед студентів КНТІС ОНАХТ	47
<i>Н.К. Пеньковська, к.п.н., викладач вищої категорії, КНТІС</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова забезпечення якості вищої освіти	52
<i>В.В. Касаджик, викладач першої категорії, ОТК</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова Забезпечення якості освіти	54
<i>К.П. Васильєва, викладач вищої категорії, ОТК</i>	
Щодо внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності	56
<i>О.В. Коробкіна, викладач вищої категорії, ОТК</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова Забезпечення якості вищої освіти	62
<i>І.М. Рудець, викладач вищої категорії, ОТК</i>	
Академічна доброчесність як важлива складова забезпечення якості вищої освіти	65
<i>І.С. Маначина, викладач І к., О.В. Флешерівська, викладач вищої категорії, О.Ф. Солов'єнко, викладач вищої категорії, КПАІТ</i>	

І. СУЧАСНА МОДЕЛЬ КОЛЕДЖУ: ОСВІТНЯ, НАУКОВА, МЕТОДИЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**І.В. Черненко, викладач-спеціаліст,
Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу**

Умови сучасного життя, зростаючий обсяг інформації вимагають, щоб вищі навчальні заклади готували студентів, які уміють самостійно здобувати знання, виділяти головне, швидко орієнтуватися в конкретній ситуації. Реформування системи освітні в Україні набуло нині глобального характеру. Формується парадигма освіти, яка передбачає використання нових освітніх моделей, методик і технологій. Нова парадигма як пріоритетне завдання освіти (загальної, середньої та вищої) передбачає орієнтацію на інтереси особистості адекватності сучасним тенденціям суспільного розвитку.

Термін «модель» широкоживаний не лише в науковій літературі, причому залежно від ситуації в нього вкладається різний зміст.

Модель – це відображення в схемі, формулі, взірці тощо характерних ознак об'єкта, який досліджується. Вона є спрощеною конкретною життєвою (управлінською) ситуацією, іншими словами, у моделях певним чином відображаються реальні події, обставини тощо.

Необхідність застосування моделей пояснюється такими причинами:

- складністю реального світу, виробничої діяльності;
- наявністю багатофакторних залежностей у процесі розв'язання управлінських завдань;
- необхідністю експериментальної перевірки альтернативних управлінських рішень;
- доцільністю орієнтувати управління на майбутнє.

Досліджуючи сучасні моделі коледжу: освітню, наукову, методичну та інноваційну діяльність, на мою думку потрібно більш акцентувати увагу на таку модель, як інноваційна діяльність.

Новація – це дещо нове, чого не було раніше у сфері освіти або педагогіки. Таким чином, можна виокремити наступні ознаки освітніх новацій:

- актуальність;
- новизна (об'єктивна або суб'єктивна), оригінальність;
- затребуваність;
- її потенційна можливість дозволяє загостритися протиріччям;
- готовність педагогічної науки пояснити нововведення;
- діалектичний зв'язок з освітніми системами;
- збільшення наукового чи суб'єктивного знання.

До числа додаткових вимог також слід віднести:

ТЕХНІКА ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАХОДІВ

Т.О. Омельченко, методист
Л.В. Мельник, викладач-методист вищої категорії
Механіко-технологічний коледж

Новий час потребує нових підходів в організації і проведенні методичних заходів. Методичний захід повинен бути актуальний, легкий у виконанні, необтяжливий для учасників заходу і водночас корисним.

Під час підготовки і організації необхідно пам'ятати про особливості навчання дорослих людей, які мають свій досвід, свої погляди на себе та навколишній світ, на свій розвиток у професії, суспільстві.

Потрібно починати з діагностики мотивації колективу до методичної роботи як засобу підвищення кваліфікації, фахового рівня, здатності до навчання протягом життя. Результати діагностики дадуть можливість підбирати більш доцільні для коледжу методичні заходи.

З методів діагностики можливо рекомендувати наступні:

Анкетування, опитування, тести. Побудова цих анкет може бути різною – з відкритими чи закритими запитаннями, зі шкальними оцінками чи вибором відповідей. Анкетування дає велику кількість інформації про особисте ставлення педагогів до методичної роботи в коледжі та внесок до особистого розвитку в професійній діяльності, про готовність до інноваційної діяльності викладача.

Дослідження потенціалу окремих викладачів (проводить психолог).

Наприклад:

- 1) Дослідження мотивації професійної діяльності (підґрунтя дій людини);
- 2) Мотивація успіху та невдач;
- 3) Соціометрія (встановлення особливостей колективу коледжу) тощо.

Після визначення напрямку методичної роботи планується проведення методичних заходів.

До розробки кожного методичного заходу треба підходити ретельно. Слід оцінювати відповідність того, що пропонує педагогічна література, конкретній аудиторії і слід вибрати такий підхід до майбутнього заходу, який дасть змогу здійснити його практично в будь-якій аудиторії та за більшості існуючих умов.

Від компетентності ведучого і від компетентності колективу залежить рівень підготовки заходу, можливо залучати компетентних ведучих зовні, які мають свої напрацювання в галузі психолого-педагогічних наук. Але слід перед заходом визначитися у приватному спілкуванні з ним, побачити тези виступу або план заходу.

Почати розробку заходу потрібно з побудови «методичного конструктора» заходу. Принципи такого конструктора, який підкреслює особливості підходів до навчання дорослих людей:

- принцип вільного вибору;
- принцип відкритості;
- принцип діяльності;

- принцип зворотнього зв'язку;
- принцип ідеальності (більше користі за менших витрат).

Оптимальний час проведення заходу не більше 2-х годин. Оптимальна форма – інтерактивна.

Структура заходу:

1. **Уведення в заняття.** Передбачає мотивування учасників і занурення в інтерактивну дію (до 15 % часу).
2. **Основна вправа.** Центральна інтерактивна вправа, яка несе в собі інформацію щодо теми заходу, і певні дії, що допомагають практичному осмисленню теми та подальшому втіленню в роботі (до 60% часу).
3. **Вихід із заняття.** Передбачає рефлексію заняття та інтерактивне завершення, можливий зворотній зв'язок емоційного характеру. Виконання вправи, що відповідає вказаним завданням (до 20% всього часу).
4. **Зворотній зв'язок щодо якості методичного заходу.** Це змістовний зворотній зв'язок. Учасники оцінюють якість та зміст заходу. Форми зворотнього зв'язку можуть бути різними, залежно від завдань ведучого (5% всього часу).

Методичний захід проводиться за технологічною картою, яка містить етапи заходу, назву вправ, мету, час, очікувані результати і додаткові пояснення.

Технологічна карта є опорою відносно завдань, форм і тривалості вправ, а змістовне наповнення залежить від ведучого, який планує і проводить захід.

Отже, методичний конструктор – це педагогічна техніка для навчання дорослих, яка допомагає організовувати і проводити методичні заходи, це оптимальне поєднання форм, методів і тривалості, що має бути забарвлене актуальним змістом, дає змогу поліпшити методичну роботу в коледжі, підвищити її якість та результативність.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ОСНОВА ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Л.В. Березовська, викладач вищої категорії

Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу

Вища школа сьогодні повинна здійснювати підготовку конкурентоздатного фахівця, якісними характеристиками якого є: розвинутий інтелект, культура наукового мислення, здатність до культуротворчого діалогу, стійка ціннісна орієнтація на творчу самореалізацію і саморозвиток у наукоємному, інтелектуальноємному, культуроємному освітньому просторі.

Законом України «Про вищу освіту» (2014) визначено типи вищих навчальних закладів: університет, академія, інститут і коледж, які проводять освітню діяльність і здійснюють фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження. Джерелами підвищення ефективності та якості функціонування цих освітніх і науково-педагогічних установ та організацій є раціональне використання педагогічних та науково-педагогічних працівників за фахом.

Разом з тим, більшість викладачів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю не мають фахової психолого-педагогічної освіти, відсутність якої ускладнює процес побудови педагогічно доцільних взаємовідносин у системі «викладач – студент» і впливає на якість освіти.

До головних складових компетентності педагогічних працівників віднесено: професійну, комунікативну, інформаційну, правову. Формування визначених компетентностей здійснюється у системі професійної підготовки вищого навчального закладу, що включає фахову, психолого-педагогічну та практичну підготовку.

Розуміння того, що якісна освіта є одним з основних ресурсів розвитку суспільства, породжує потребу змін у відношенні до освіти. Оскільки ключовою фігурою, що формує якість освіти, безумовно, є сучасний викладач, оцінка якості професійної діяльності педагога в світлі нових уявлень і вимог висувається на перший план. Сьогодні як ніколи зросла потреба у викладачеві, здатному удосконалювати зміст своєї діяльності за допомогою критичного, творчого осмислення і застосування передових педагогічних і інформаційних технологій.

Викладач вищого навчального закладу виконує такі функції:

- організаторську (керівник, провідник у лабіринті знань, умінь, навичок);
- інформаційну (носії найновішої інформації);
- трансформаційну (перетворення суспільно значущого змісту знань в акт індивідуального пізнання);
- орієнтовно-регулятивну (структура знань педагога визначає структуру знань студента);
- мобілізуючу (переведення об'єкту виховання у суб'єкт, самовиховання, саморуку, самоутвердження).

Професійна діяльність викладача вищого навчального закладу - це особливий різновид творчої інтелектуальної праці. Творчість викладача полягає, насамперед, у доборі методів і розробці технологій реалізації мети і завдань, поставлених державою перед вищою школою: забезпечення ефективності навчально-виховного процесу; озброєння майбутніх спеціалістів фундаментальними знаннями; привчання студентів до самостійного отримання максимальної інформації за короткий час і розвитку творчого мислення; озброєння уміньми наукового дослідження; виховання різнобічної, досвідченої і культурної людини.

Сутність і структура педагогічної діяльності, а також пов'язана з ними продуктивність - одне з найактуальніших питань педагогічної науки і практики.

Психологічна структура діяльності педагога є своєрідним відображенням діяльності педагогічних систем. Психологічна структура діяльності - це взаємозв'язок, система і послідовність дій педагога, спрямованих на досягнення поставлених цілей через розв'язання педагогічних задач. У ній виділяють виділяє конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний функціональні компоненти.

Конструктивний компонент включає в себе: 1) добір і композицію змісту інформації, яка стає надбанням студентів; 2) проектування діяльності студентів, в якій необхідна інформація може бути засвоєна; 3) проектування власної майбутньої діяльності і поведінки, якими вони мають бути в процесі взаємодії зі студентами. У навчальній діяльності конструктивні уміння виявляються у доборі і композиції навчальної інформації, проектуванні власної діяльності і діяльності студентів щодо засвоєння інформації.

Проективні компоненти - це інтелектуальні уміння, необхідні для мисленого моделювання наукового пошуку або навчально-виховного процесу. У науковому пошуку - це вміння чітко сформулювати мету, проблему, гіпотезу, задачі дослідження, знаходити найбільш ефективні методи вивчення явищ та аналізу даних, добирати інформаційний матеріал для наукового пошуку, передбачати і попередньо оцінювати результати дослідження тощо.

Організаційний компонент вміщує організацію: 1) інформації в процесі її повідомлення студентам; 2) різних видів діяльності студентів таким чином, щоб результати відповідали цілям системи; 3) власної діяльності і поведінки в процесі безпосередньої взаємодії з студентами.

Комунікативний компонент вміщує: 1) встановлення педагогічно доцільних стосунків з тими, на кого спрямований вплив (на основі визнання моральної, інтелектуальної і політичної зверхності в ролі керівника і організатора - «взаємини по горизонталі»); 2) установку правильних взаємин з тими, хто виступає в ролі керівників даної системи (дисциплінованість, принциповість, творчість - «взаємини по вертикалі») і партнерів по діяльності; 3) співвіднесення своєї діяльності з державним завданням, що ставиться до керівника як громадянина своєї держави.

Гностичний компонент є своєрідним стрижнем усіх вищезазначених компонентів. Він включає в себе вивчення: 1) змісту і способів впливу на студентів; 2) вікових та індивідуальних особливостей студентів; 3) особливостей навчально-виховного процесу і результатів власної діяльності, її переваг і недоліків.

Психологічна структура компонентів діяльності викладача є динамічною і поступово змінюється з оволодінням майстерністю. Майстри продумують стратегію завоювання аудиторії, особливо піклуються про перші лекції, бо потім дуже важко щось змінити у стосунках зі студентським колективом.

Педагогічна майстерність - це комплекс якостей особистості, що забезпечує високий рівень самоорганізації професійної діяльності педагога. Складовими є гуманістичне спрямування, теоретичні знання, педагогічні здібності, педагогічна техніка.

В структурі професійної педагогічної діяльності можна виділити три

складових компонента: професіоналізм знань, професіоналізм спілкування, професіоналізм самовдосконалення.

Безумовно, нормою професійної поведінки викладача є *педагогічний такт*. Це форма реалізації педагогічної моралі в діяльності педагога, в якій співпадають думка і дія. Такт - це вміння орієнтуватися у будь-яких непередбачених ситуаціях. Водночас суттєву роль в організації педагогічного спілкування відіграє педагогічна техніка; її засобами є здатність до перевтілення (артистизм, голос, міміка, пантоміміка, культура мовлення). У структурі професіоналізму педагогічного спілкування важливе місце займає також зовнішня естетична виразність.

Професіоналізм самовдосконалення передбачає:

- по-перше, професійне самовдосконалення через самоосвіту (самостійне оволодіння найновішими досягненнями психолого-педагогічної науки, накопичення передового педагогічного досвіду, аналіз власної діяльності та діяльності колег і на цій основі реконструювання навчально-виховної інформації і організації власних пошуків);

- по-друге, через самовиховання - особистісне самовдосконалення (перебудова особистісних якостей, установок, цінностей, моральних орієнтацій, потреб, інтересів, мотивів поведінки).

Самоосвіта - фундамент професіонального зростання викладача як спеціаліста, формування у нього соціально цінних і професійно-значущих якостей.

Отже, професіоналізм знань, професіоналізм спілкування, професіоналізм самовдосконалення забезпечують розвиток цілісної системи - професіоналізму діяльності педагога. В педагогічній діяльності ці структурні елементи взаємопов'язані і взаємозумовлені. Відсутність одного з них у діяльності викладача вищого навчального закладу свідчить про несформованість педагогічного професіоналізму.

ІІІ. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

**І.В. Каменщик, викладач другої категорії
Механіко-технологічний коледж**

Кожного дня ми все частіше чуємо словосполучення «Академічна доброчесність» (Academic integrity), але що за особливе та важливе значення це поняття набуває для всієї науково-освітньої спільноти? Словосполучення, що зараз активно вживається у різноманітних суспільних сферах, має дві складові. Першою з них – academic – «академічний» та другою «integrity» – «моральну чистоту», «порядність» (moral soundness, probity), а потім – «цілісність, завершеність» («wholeness, completeness») та «якість або стан недоторканності» («the quality or state of being unimpaired»).

Отже, для сучасної української мови назване вище словосполучення є порівняно новим, що й породжує його різноманітні переклади – академічна чесність (найпоширеніший), академічна порядність, академічна доброчесність тощо. В основу вже класичного сьогодні визначення цього поняття покладено сполучення наступних фундаментальних чеснот: чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності, пізніше, доповнене новою, шостою – мужністю. У час складних викликів нашої країни, як ніколи раніше, потрібна висока якість освіти, оскільки вона є запорукою її успіху у майбутньому, отже, особливе значення для науково-освітньої спільноти набуває поняття академічної доброчесності. В умовах слабкої корпоративної культури академічного суспільства та масового толерування порушень і корупційних дій усередині самої системи саме подальший розвиток академічної доброчесності відіграє ключову роль. Вагомий вплив на поліпшення ситуації та викорінення проявів порушення має розвиток академічної доброчесності у всіх учасників освітнього та наукового процесу.

Досягнути високої якості освіти можливо лише створивши середовище відповідальності та чесності. Серед принципів та засад освітньої діяльності у Законі України «Про освіту» вказаний і принцип академічної доброчесності, а у статті 42 подане його визначення як «... сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». Цей закон передбачає механізм дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, вказує на різноманітні види її порушень та форми академічної відповідальності, а принципи чесної праці та навчання виводить на новий ступінь.

Звісно, що мотивація студентів до навчання буває різна: одні хочуть отримати якісні знання і високу оцінку, як показник власного інтелекту, знань